

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก

Behavioral the Participation of Parents in the Promotion of Early Childhood Learning the Child Development Center Eastern Region

ชนมธิดา ยาแก้ว¹, รวี ศิริปริชยากร², จิราภรณ์ ยกอินทร์³,

อารีย์ พรหมเล็ก⁴, และอัญชิษฐา ปิยะจิตติ⁵

Chontida Yakaew¹, Ravee Siriprichayakorn², Jiraporn Yok-in³,

Promlek⁴, and Aunchittha Piyajitti⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ตามกรอบทฤษฎีของ Epstein โดยแบ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูเด็ก (Parenting) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) การอาสาสมัคร (Volunteering) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) การตัดสินใจ (Decision Making) และการมีส่วนร่วมกับชุมชน (Collaborating with Community) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 395 คน โดยใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Parent Involvement) ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ในภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อดูรายด้าน พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กอยู่ในระดับมาก และด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ความสำคัญ : ผู้ปกครอง, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹ อาจารย์ประจำโครงการปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต E-mail: chontida.ya@hotmail.com

¹ Lecturer of Early Childhood Education Program, Suan Dusit University E-mail: chontida.ya@hotmail.com

² อาจารย์ประจำโครงการปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต E-mail: chontida.ya@hotmail.com

² Lecturer of Early Childhood Education Program, Suan Dusit University Email: ra-vee@hotmail.com

² อาจารย์ประจำโครงการปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต Email: qooneung.jiraporn@gmail.com

³ Lecturer of Early Childhood Education Program, Suan Dusit University Email: qooneung.jiraporn@gmail.com

⁴ อาจารย์ประจำโครงการปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต Email: areepromlek9@gmail.com

⁴ Lecturer of Early Childhood Education Program, Suan Dusit University Email: areepromlek9@gmail.com

⁵ อาจารย์ประจำโครงการปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต University Email: kate_tungtong@hotmail.com

⁵ Lecturer of Early Childhood Education Program, Suan Dusit University Email: kate_tungtong@hotmail.com

ABSTRACT

The objective of this research is to study the behavior of the participation of parents in promoting early childhood learning at the child development center in Eastern region by Epstein's concept which is divided into 6 domains: 1) parenting 2) communicating 3) volunteering 4) learning at home 5) decision making and 6) collaborating with community. The samples of the study were 395 parents in the child development center in Eastern Region. A constructed questionnaire was used as a tool to collect data. The data were analyzed by descriptive statistics including percentage, mean, and standard deviation.

The result showed that the overall behavior of the participation of parents in promoting early childhood learning at the child development center in Eastern region was in medium participation. When considering each domain, parenting was the highest participation, whereas others were in medium participation.

Keywords: parents, participation of parents, child development center

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควรเริ่มตั้งแต่เด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งเป็นสถานเริ่มต้นของการพัฒนาเด็ก ส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยและเต็มศักยภาพ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาโดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งแต่เดิมมีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา กรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมอนามัย ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งแตกต่างกันไป แต่โดยหลักใหญ่แล้วก็เพื่อเป็นสถานที่สำหรับดูแลเด็กก่อนวัยเรียน เพิ่มโอกาสให้เด็กได้รับการเตรียมความพร้อมมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัย เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ไม่มีผู้เลี้ยงดูลูกหลานในช่วงเวลากลางวัน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2544 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 16 ได้บัญญัติให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดก็ได้ตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ฉะนั้น เมื่อการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญมาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสนใจ และร่วมกันสนับสนุนการเตรียมความพร้อม และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ถูกวิธีและทั่วถึง (Department of Local Administration, 2010)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องได้รับการดูแลให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็กในแต่ละท้องถิ่นให้มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป จากกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่อยู่ในชุมชนจำนวนมากเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามารับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดหน่วยงานหนึ่ง ได้ดำเนินการเพื่อยกระดับการศึกษาและคุณภาพชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนําอยู่ในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มุ่งหวังจะให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทาง

ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย (Yaowapa Dejugupta, 1999) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายเฉพาะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท พระราชบัญญัติดังกล่าวนำมาสู่การปฏิรูปการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นแนวทางใหม่ๆ ให้ครู พ่อแม่ ชุมชน มีอิสระในการอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษา จัดหลักสูตร และการบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กลมกลืนกับท้องถิ่น การลดทอน กรอบ กฎ ระเบียบ คำสั่งของส่วนกลาง เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการปฏิบัติ ดังนั้นหากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในด้านการจัดการศึกษา ได้มีส่วนร่วมคิด วางแผน ร่วมปฏิบัติ กำกับ ตรวจสอบ ประเมินผลกับโรงเรียน ส่งเสริมความรู้ให้กับบุคลากรในความปกครองทั้งที่บ้านที่โรงเรียนเป็นประจำและสม่ำเสมอจะทำให้บุคลากรประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงขึ้น และจะส่งผลให้บุคลากรประสบผลสำเร็จในชีวิตด้วยเช่นกัน (JarSuda Thanasanont, 2004)

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศจะมีความสอดคล้องกันเป็นส่วนมาก ผู้วิจัยได้บูรณาการและสังเคราะห์โดยยึดแนวทฤษฎีของ Epstein เป็นหลัก ซึ่งจำแนกการมีส่วนร่วมเป็น 6 ด้าน และในแต่ละด้านจะมีงานวิจัยที่สนับสนุนดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูเด็ก เป็นพฤติกรรมที่ผู้ปกครองจะทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ความเอาใจใส่ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัวตรงกับแนวคิดของ Epstein และคณะ (1997, pp. 75-76 ซึ่งอ้างอิงใน Wiran Sutakitpreecha (2011)) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองโดยการจัดหาสิ่งจำเป็นพื้นฐานทางกายภาพสำหรับสมาชิก

2. การติดต่อสื่อสาร เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดและเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครอง โดยผ่านสื่อต่างๆ และเป็นการติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้านและจากบ้านสู่โรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน (Epstein et al., 1997, p. 77)

3. การอาสาสมัคร เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่โรงเรียน และเมื่อโรงเรียนมีอาสาสมัครเข้ามาช่วยงานจะเป็นการลดภาระของครูได้บ้าง และยังจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างกันได้ด้วย Epstein และคณะ (1997, p. 78)

4. การเรียนรู้ที่บ้าน พฤติกรรมที่ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้านซึ่งเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้ส่งเสริมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของไฮด์และคนอื่นๆ ที่พบว่าการเรียนรู้ที่บ้านของเด็กจะทำให้เกิดการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม (Epstein et al., 1997, p. 79)

5. การตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมหรือการเป็นผู้นำในองค์กรต่างๆ ของโรงเรียน เช่น สมาคมหรือชมรมผู้ปกครอง หรืออาจจะเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้โดยลำพัง อาจใช้วิธีเลือกปรึกษาหารือเฉพาะบางคนที่เหมาะสม เพราะเป็นเรื่อง ที่อยู่ในขอบข่ายอำนาจหน้าที่โดยชัดเจน มีกฎระเบียบและแนวปฏิบัติรองรับอยู่แล้ว (Epstein et al., 1997, p. 80)

6. การมีส่วนร่วมกับชุมชน เป็นการเชื่อมโยงให้ชุมชนสนับสนุนโรงเรียน การเรียนรู้ของนักเรียน หรือผู้ปกครอง หรืออาจจะเป็นการเชื่อมโยงโรงเรียนให้ช่วยเหลือชุมชนหรือโครงการต่างๆ ของชุมชน (Epstein et al., 1997, p. 81)

จากการที่ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทั้ง 6 ด้าน โดยที่มิงงานวิจัยสนับสนุนเป็นเหตุให้คณะผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยเหตุนี้ การศึกษาจึงมิได้เป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียน และครูเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของส่วนรวม ที่ทุกภาคส่วนในสังคมคือ ครอบครัวและชุมชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานของตน การจัดการศึกษาจึงไม่อาจปฏิเสธการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นได้ จะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

คณะผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยบิดามารดา และผู้ปกครอง ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของเด็กปฐมวัยอย่างยิ่ง จึงต้องการศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน และการร่วมตัดสินใจในนโยบายบริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ คือ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมด จำนวน 28,517 คน มีวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากรายการสำเร็จของทาโร ยามาเน่ โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูเด็ก (Parenting) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) การอาสาสมัคร (Volunteering) การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) การตัดสินใจ (Decision Making) และการมีส่วนร่วมกับชุมชน (Collaborating with Community)

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย จากการศึกษา ตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างแบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อาชีพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการอบรมเลี้ยงดู การติดต่อสื่อสาร การอาสาสมัคร การเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมกับชุมชน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีของ Epstein เอกสารตำราบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อวัดความคิดเห็นการสร้างแบบสอบถามและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ (Wiran Sutakitpreecha, 2011) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.50 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ขั้นที่ 4 แก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ติดต่อหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขอเข้าศึกษาพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

4.2 ทำหนังสือแจ้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

4.3 ติดต่อประสานงานหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ดูแลเด็กเพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามส่งคืน รวมทั้งอธิบายวิธีการกรอกแบบสอบถามและกำหนดระยะเวลาในการรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์

4.4 นำแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งคณะผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดขนาดโดยใช้ตารางของทาโร ยามาเน่ โดยส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 510 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 400 ฉบับ แต่เมื่อตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนจำนวน 395 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ตามที่ต้องการ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าทางสถิติคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

1.2 เกณฑ์การแปลผลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	แปลความว่า	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	แปลความว่า	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	แปลความว่า	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	แปลความว่า	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	แปลความว่า	น้อยที่สุด

ความกว้างของอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.8 ซึ่งได้ค่ามาจากการคำนวณ โดยการใช้สมการทางคณิตศาสตร์

ผลการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอนและใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก นำเสนอ ด้านอาชีพ ระดับการศึกษา ดังปรากฏตามตาราง 1 และ ตาราง 2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความถี่และร้อยละของอาชีพของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
รับราชการและรัฐวิสาหกิจ	101	25.57
พนักงานเอกชน	119	30.13
ธุรกิจส่วนตัว	175	44.30
รวม	395	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 รองลงมาคือพนักงานเอกชนจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 30.13 และรับราชการและรัฐวิสาหกิจจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.57

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และร้อยละของระดับการศึกษาของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

ระดับการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	190	48.10
ปริญญาตรี	112	28.35
สูงกว่าปริญญาตรี	93	23.55
รวม	395	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.55

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1) การอบรมเลี้ยงดู	3.77	0.94	มาก
2) การติดต่อสื่อสาร	3.27	1.09	ปานกลาง
3) การอาสาสมัคร	2.72	1.09	ปานกลาง
4) การเรียนรู้ที่บ้าน	2.72	1.09	ปานกลาง
5) การตัดสินใจ	2.82	1.45	ปานกลาง
6) การร่วมมือกับชุมชน	2.17	1.49	ปานกลาง
รวม	2.62	1.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.94 รองลงมา คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.09 และด้านการร่วมมือกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.49

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การดูแลเอาใจใส่พัฒนาเด็กในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา	4.01	0.86	มาก
2. รับฟังและตอบคำถามช่วยอธิบายข้อสงสัยของเด็ก	4.63	0.54	มากที่สุด
3. เล่าเรื่อง ประสพการณ์ หรือเล่นิทานให้เด็กฟัง	3.89	0.86	มาก
4. มีระเบียบวินัยและส่งเสริมออกกำลังกายให้กับเด็ก	2.82	1.21	ปานกลาง
5. จัดสภาพแวดล้อมที่บ้าน สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก	3.53	1.24	มาก
รวม	3.77	0.94	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรับฟังและตอบคำถามช่วยอธิบายข้อสงสัยของเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 รองลงมา คือ การดูแลเอาใจใส่พัฒนาเด็กในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.86 และการมีระเบียบวินัยและส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับเด็กมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.21

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การเข้าร่วมปฐมนิเทศ การประชุมกลุ่มใหญ่/ย่อย	2.67	1.19	ปานกลาง
2. พูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับกิจกรรมที่ครูมอบหมายมาให้	2.59	1.23	ปานกลาง
3. พบปะครูประจำ / รับข่าวสารจากโรงเรียน	3.52	1.25	มาก
4. ติดตามเว็บไซต์ของโรงเรียนและสื่อสารระหว่าง ผู้ปกครองกันเองทาง Facebook หรือ E-mail	4.31	0.71	มาก
รวม	3.27	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ติดตามเว็บไซต์ของโรงเรียนและสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกันเองทาง Facebook หรือ E-mail อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.71 รองลงมา คือ การพบปะครูประจำ / รับข่าวสารจากโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.25 และการพูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับกิจกรรมที่ครูมอบหมายมาให้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.23

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านอาสาสมัคร โดยจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านอาสาสมัคร	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	2.57	1.19	ปานกลาง
2. เป็นวิทยากรให้ความแก่นักเรียนตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ / แนะนำแหล่งเรียนรู้	2.49	1.23	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมดูแลเด็กเมื่อไปทัศนศึกษากับโรงเรียน	2.52	1.21	ปานกลาง
4. ร่วมสนับสนุนด้านโภชนาการ ส่งข้อมูลอุปกรณ์สื่อ ต่าง ๆ ร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียน	3.31	0.71	มาก
รวม	2.72	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ด้านการอาสาสมัคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ร่วมสนับสนุนด้านโภชนาการ ส่งข้อมูล อุปกรณ์สื่อ ต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.71 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.19 และเป็นวิทยากรให้ความแก่นักเรียนตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ / แนะนำแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.23

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานขอพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีส่วนร่วมทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้กับเด็กตรวจสอบความเรียบร้อยว่าเด็กทำการบ้านจนเสร็จ	3.28	1.16	ปานกลาง
2. ชมเชยเด็ก เมื่อทำกิจวัตรหรือกิจกรรมต่างๆ ได้ดีและสำเร็จ	2.62	1.21	ปานกลาง
3. อ่านหนังสือให้เด็กฟังเล่นเกมเพื่อสนับสนุนตามพัฒนาการของเด็ก	3.01	1.12	ปานกลาง
4. ชื่นชมผลงานของเด็กๆ ในบ้านและแสดงความชื่นชมให้คุ้มค้ำกับความคิด จินตนาการของเด็ก	3.58	1.22	มาก
รวม	3.17	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ชื่นชมผลงานของเด็กๆ ในบ้านและแสดงความชื่นชมให้คุ้มค้ำกับความคิด จินตนาการของเด็ก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.22 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้กับเด็กตรวจสอบความเรียบร้อยว่าเด็กทำการบ้านจนเสร็จ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.16 และชมเชยเด็ก เมื่อทำกิจวัตร หรือกิจกรรมต่างๆ ได้ดีและสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.21

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการตัดสินใจ โดยจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการตัดสินใจ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. รับรู้กฎระเบียบ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน	3.57	1.24	มาก
2. เข้าร่วมประชุมกับโรงเรียน / ให้คำแนะนำครูเกี่ยวกับการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก	2.59	1.23	ปานกลาง
3. ร่วมประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการ เสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	2.62	1.21	ปานกลาง
4. ร่วมประเมินผลกิจกรรมต่างๆ เช่น นิทรรศการ	2.45	1.41	ปานกลาง
รวม	2.82	1.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ด้านการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รับรู้กฎระเบียบ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.24 รองลงมา คือ ร่วมประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียนด้านการบริหารจัดการ เสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.21 และร่วมประเมินผลกิจกรรมต่างๆ เช่น นิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 2.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.41

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยจำแนกเป็นรายข้อ

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีต่างๆ ของชุมชน พาไปทำบุญที่วัด	3.11	1.14	ปานกลาง
2. การพาเด็กไปแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเช่น ห้องสมุดชุมชน สวนสาธารณะสวนสัตว์พิพิธภัณฑ์นิทรรศการต่างๆ	2.59	1.23	ปานกลาง
3. การสร้างจิตอาสาให้เด็กได้ช่วยเหลือชุมชน	2.62	1.21	ปานกลาง
4. การใช้สื่อบริการต่างๆ ที่มีในชุมชนเพื่อประโยชน์ของเด็ก	2.55	1.28	ปานกลาง
รวม	2.71	1.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณีต่างๆ ของชุมชน พาไปทำบุญที่วัด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.14 รองลงมา คือ การสร้างจิตอาสาให้เด็กได้ช่วยเหลือชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 และ

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.21 และการใช้สื่อบริการต่าง ๆ ที่มีในชุมชนเพื่อประโยชน์ของเด็ก มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด เท่ากับ 2.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.28

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก ได้จากการศึกษาวิจัย นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพทำงานส่วนตัวและเป็นแม่บ้านมีส่วน
น้อยมากที่มีอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจส่วน ระดับการศึกษาของผู้ปกครองอยู่ในระดับต่ำกว่า
ปริญญาตรีสะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไปทั้งความรู้ความสามารถในการ
พัฒนาเด็ก และมีความรู้ทั่วไปอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้
ผู้ปกครองได้รับความรู้ในการพัฒนาเด็กโดยการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กและมีกิจกรรมที่สนับสนุนได้แก่
การประชุมผู้ปกครองนักเรียนใหม่ การประชุมผู้ปกครองทุกระดับชั้นร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ เพื่อชี้แจงนโยบาย
หลักการและหลักสูตรของโรงเรียน

2. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีส่วนร่วมอยู่ใน
ระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ
มาก ส่วนด้านการติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ ด้านการอาสาสมัคร การเรียนรู้ที่บ้าน การมีส่วนร่วมกับชุมชน
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

2.1 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางเป็นไปตามแนวคิดของ
Epstein และคณะ (1995, p. 705) ได้ให้แนวทางในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยวิธีการ
ควบคุมดูแลและพูดคุยอภิปรายการเรียนรู้และการบ้านร่วมกับนักเรียนที่บ้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้นำมาเป็น
แนวทางการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและปฏิบัติ ซึ่งจากการสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำการบ้าน
ตรวจดูให้ทำจนเสร็จ มีการชมเชยเมื่อทำกิจวัตร / กิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยสำเร็จจึงส่งผลให้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
มีระดับมาก โดยผลของการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ (น้ำทิพย์ เสือลารัตน์, 2546, น. 80-81) ที่ทำการศึกษารื่อง
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมี
ส่วนร่วมในการส่งเสริมประสบการณ์ให้กับเด็กที่บ้านโดยให้เด็กทำการบ้านสนทนากับสิ่งที่เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ ดังที่
(กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2541, น. 63) ให้ความสำคัญเห็นไว้ว่าผู้ปกครองที่แสดงความรักความเอาใจใส่ สนใจ และ
อ่านหนังสือให้เด็กฟังก่อนนอนสามารถก่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกันด้วย

2.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมากเป็นไปตาม
แนวคิดของ Epstein และคณะ (1977, p. 2) ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กและจัดว่าเป็น
ภาระหน้าที่พื้นฐานของผู้ปกครองทุกคน สอดคล้องกับ (ไมตรี บนนปาก, 2549, น. 20) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาเด็กเพื่อเตรียมพร้อมให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่ดี
พ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาท และหน้าที่ในการเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่เพื่อให้เด็กมีความสมบูรณ์พร้อม
ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ความสำคัญในการ
พัฒนาเด็กในด้านการสนใจใฝ่รู้ ว่าควรได้รับการตอบสนอง ดังนั้น ผู้ปกครองจึงรับฟังและตอบข้อสงสัยของเด็ก
และให้ความสนใจในการพัฒนาเด็กในทุกด้านอย่างเหมาะสมตามวัย อันเป็นแนวทางปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กที่กำหนดนโยบายไว้ ว่าต้องการส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาและการเรียนรู้ในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์
จิตใจ สติปัญญา และดำเนินไปเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2559 ที่ระบุว่าจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตามศักยภาพของแต่ละคน

2.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเป็นไปตามแนวคิดของ Epstein และคณะ (1997, p. 704) ที่กล่าวไว้ว่า การประชุมกับผู้ปกครองปีละหนึ่งครั้ง การส่งแฟ้มผลงานเด็กกลับบ้านทุกสัปดาห์เป็นการสื่อสารที่ดี (Epstein et al., 1997, p. 77) กล่าวว่าการติดต่อสื่อสารมีความสำคัญที่สุด เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองโดยผ่านสื่อต่างๆ และเป็นการติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้านและจากบ้านสู่โรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนซึ่งทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลายแห่งได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีโอกาสได้พบปะครูประจำชั้นอย่างสะดวกได้ทุกวัน นอกจากนี้ ยังมีข่าวสารประจำสัปดาห์ที่สะท้อนให้เห็นว่าครูดูแลเอาใจใส่เด็กเป็นอย่างดี ซึ่งจากการสอบถาม พบว่า เป็นที่ชื่นชอบของผู้ปกครองและเป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารก็พูดได้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังมีการติดต่อสื่อสารโดย Facebook หรือ E-mail ซึ่งเป็นแนวทางที่ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดให้สอดคล้องกับยุคไอทีเพื่อสามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับ (Supalarp Owarang, 2005) ซึ่งได้กล่าวถึงวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมคือการประชุมการใช้สมุดรายงานประจำปีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และการจัดนิทรรศการต่างๆ

2.4 ด้านการตัดสินใจ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางขึ้นตามทฤษฎีของ Epstein และคณะ (1997, p. 704) กล่าวถึงการที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายและการประชาสัมพันธ์สนับสนุนงานพัฒนาการสถานศึกษา ซึ่งผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับรู้กฎระเบียบ วัสดุทัศนียภาพของโรงเรียน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีความคิดว่าครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้ดีอยู่แล้วจึงมีความพึงพอใจ เกิดความศรัทธา และเชื่อมั่นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สิ่งที่ดีอยู่แล้ว ทำให้ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจกับกิจกรรมต่างๆ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Thasana Swaengsak (2006) ที่กล่าวถึงการที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กโดยการเข้าร่วมตามข้อตกลงตามกฎระเบียบของสถานศึกษาด้วย ซึ่งทางสถานศึกษาควรสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมและเป็นธรรมชาติมากกว่าความสัมพันธ์ที่เป็นแบบทางการ เพราะจะช่วยเสริมบทบาทของผู้ปกครองในเรื่องของการตัดสินใจได้ดีขึ้น

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งตามทฤษฎีของ (Epstein et al., 1997, p. 81) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นการเชื่อมโยงให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน หรือเชื่อมโยงให้เป็นโรงเรียนช่วยเหลือชุมชน จากการสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้พานักเรียนไปร่วมกิจกรรมประเพณีต่างๆ เช่น พาไปวัด สอนสาธิต กิจกรรรมต่างๆ ของชุมชน ส่วนการใช้บริการ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Epstein และคณะ (1977, pp. 16-18) ที่กล่าวว่า การที่ผู้ปกครองและเด็กเข้าร่วมกับกิจกรรมของชุมชนจะเป็นการพัฒนาทักษะความสามารถของเด็กและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีของบุคคลในครอบครัวได้

2.6 ด้านการอาสาสมัคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งแนวคิดของ Epstein และคณะ (1997, p. 704) กล่าวว่า การจัดตารางเวลาให้มีความยืดหยุ่นสำหรับอาสาสมัครถือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อจะได้จัดสรรเวลาให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมได้ จากการสอบถามผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลา และโอกาสที่จะเข้ามาช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงาน ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดเรื่องเวลา ถึงแม้ว่าจะมีความสนใจและต้องการจะร่วมกิจกรรมแต่ก็ไม่สามารถลงมือหรือปลื้กตัวออกมาได้ จึงส่งผลให้ระดับการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองเองอยู่ในระดับ

น้อยผล ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kadsudech Kaphangkaew, 2004) ได้กล่าวถึงพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทางด้านอาสาศาสตร์ยังเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากของสังคมไทย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำคู่มือบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองการสนับสนุนเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยไปใช้

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมมีส่วนร่วมกับชุมชนและการอาสาศาสตร์ให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดการพัฒนาการส่งเสริมพฤติกรรมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้มากขึ้น
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย วิธีการให้ความรู้ความสามารถทำได้อย่างหลากหลาย เช่น จัดทำในรูปแบบวารสาร การจัดอบรมสัมมนา การจัดป้ายนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีกิจกรรมที่กระตุ้น ร่วมกันวางแผน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในรูปแบบต่างๆ ให้หลากหลายยิ่งขึ้น

References

- JarSuda Thanasanont. (2004). **Parental Involvement in School Management Chiangrai Kindergarten**. Master Thesis Faculty of Management Studies, Faculty of Education Chiang Rai Rajabhat University.
- Department of Education. (2002). **Research for the development of basic education curriculum**. Bangkok: The Teachers' Council of Thailand Ladpro.
- Department of Local Administration. (2003). **District and Sub-district Administrative Manual**. Bangkok: Department of Local Administration.
- Department of Local Administration. (2003). **Manual of Child Development Centers of Local Administration**. Bangkok: Ministry of the Interior.
- Department of Local Administration. (2010). **Standard of Operation of Child Development Centers**. Local government. Bangkok: Ministry of Interior.
- Epstein, J.L., Coates, L., Salinas, K.C., Sanders, M.G., and Simon B.S. (1977). **School, family and community partnerships: Your handbook for action**. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Kadsudech Kaphangkaew. (2004). **A Study of Parental Involvement in School Management: A Case Study of Assumption Elementary School**. Ph.D. Degree in Educational Administration. Graduate school, Srinakharinwirot University.
- Kamonchai Deereesri. (2003). **The Participation in Educational Administration of Office of Basic Education Commission, Prachuapkhirikhan**. Master of Education Program in Educational Administration. Petchaburi: Petchaburi Rajabhat University. Copied.

- Katsarin Choomjit. (2008). **Parents' roles in promoting reading of early childhood students, anuban Chiang Mai school.** Master of Education (Elementary Education). Chiang Mai: Chiang Mai University.
- Kitti Korntong. (2009). **The participation of parents in educational management in children educational development centers, Prapadang District, Samutprakarn Province.** Thesis Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of education Dhonburi Rajabhat University.
- Krongkan Chernchaivachirakul. (2007). **Parents' Participation in Early Childhood Education Management of Private School in the Association of Education Co-operation.** Thesis Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of education Dhonburi Rajabhat University.
- Kulaya Tantiphlachiva. (1998). **Educational research for education and information for parents. Early Childhood Education.** Faculty of Education, Srinakharinwirot University.
- Kungwon Tiankantade. (1999). **Analysis of basic educational evaluation.** Bangkok: Bangkok Media Center.
- Ministry of Education. (2003). **Early Childhood Development Policy and Strategy (0-5 years) 2007 – 2016.** Bangkok: Ministry of education.
- Ministry of Education. (2003). **Learning reform, Learners are the most important.** Bangkok: The Teachers' Council of Thailand.
- Supalarp owarang. (2005). **The guardian's satisfaction to the communication of suntisukwittaya school.** Educational Administration. At Srinakharinwirot University.
- Thasana Swaengsak. (2006). **Charateristies Affecting Quality of Work Life of School Administrators in Pathumthani Educational Service Area Office.** Journal of Education
- Wiran Sutakitpreecha. (2011). **Parental involvement in management promotion.** A study of Kuk Kai kindergarten students in Klong Toey District, Bangkok Metropolis. Educational Administration, Srinakharinwirot University.
- Yaowapa Dejagupta. (1999). **A Study of Early Childhood Education Bangkok Graphic Design.**